

دستور جلسه شماره (۱)

عنوان: بررسی جوانب عدم اجرای بند (غ) ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی؛ حذف معافیت واردات ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی از پرداخت حقوق ورودی

مرجع طرح موضوع: شوراها، گفت و گوی استان های مرکزی، خراسان رضوی، اصفهان، آذربایجان شرقی

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۱/۰۵/۲۶

شرح موضوع: در ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ برخی از موارد معاف از پرداخت حقوق ورودی مشخص شده اند بر اساس بند غ (اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱) این ماده قانونی واردات ماشین آلات خط تولید که به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران، مورد نیاز واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی مجاز می باشد، از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ در بند ص تبصره ۶ وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است نسبت به وصول منابع حاصل حقوق ورودی (مطابق بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲) کلیه ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی، اقدام نماید.

و همچنین در ماده قانون جهش تولید دانش بنیان که در تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۳ ابلاغ شد داریم:

ماده ۳- به منظور حمایت از صنعت ماشین سازی کشور، بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱ حذف می شود و واردات ماشین آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول حقوق ورودی است. دولت موظف است متناسب با ظرفیت تولید کشور و به منظور حمایت هدفمند و مدت دار از ساخت داخل، سالانه حقوق ورودی این کالاها اعم از سود بازرگانی و سایر دریافتی های موضوع بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ را تعیین نماید.

در این خصوص با توجه به استعلام انجام شده وزارت امور اقتصادی و دارایی طی نامه شماره ۱۴۰۱/۵۱۱۲۴ مورخ ۱۴۰۱/۱/۳۰ از خزانه داری کل کشور، طی جوابیه تشریح شده است که: قانون بودجه سال ۱۴۰۱ قانون مؤخر نسبت به بند (غ) ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی تلقی می گردد و معافیت های مندرج در ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی در سال جاری قابل اعمال نیست و وزارت امور اقتصادی و دارایی را موظف نموده نسبت به حصول منابع حاصل از این بند و حقوق ورودی مطابق بند (د) ماده ۱ قانون امور گمرکی از کلیه ماشین آلات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی اقدام نماید. همچنین طی نامه مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صمت به شماره ۶۰/۴۶۱۶۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ موضوع لغو معافیت حقوق ورودی بند (غ) ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی به مراجع ذیربط اعلام گردید.

با توجه به این که حذف معافیت های مقرر در پرداخت حقوق ورودی کلیه ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی با هدف حمایت از صنعت ماشین سازی کشور انجام شده است در حالی که حمایت ها از ساخت داخلی تجهیزات در قوانین قبلی یا دستورالعمل های دستگاه های اجرایی نیز وجود داشته است از جمله دستورالعمل ۱۰۰ ماده ای سرمایه گذاری که در سال ۱۳۹۷ از سوی وزارت صمت (فصل پنجم) به سازمان ها استانی مربوطه ابلاغ شد و همچنین بر اساس قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸. از طرفی دستگاه های متولی نیز تماماً با لحاظ حمایت از تولید داخل در مورد معافیت حقوق ورودی ماشین آلات تولیدی تصمیم گیری می نمایند و

معافیت گمرکی نیز در حال حاضر به همه ماشین‌آلات و تجهیزات وارداتی تعلق نمی‌گیرد. لذا به نظر می‌رسد ابزارهای حمایتی به منظور پشتیبانی منطقی از صنعت ماشین و تجهیزات سازی در قوانین وجود داشته است.

در حال حاضر حذف این معافیت‌ها مورد اعتراض فعالین اقتصادی است. استانهای مختلف به لحاظ افزایش هزینه‌های ورود ماشین‌آلات گردیده است. براساس اعلام فعالین اقتصادی در شرایط موجود اقتصادی که بسیاری از ماشین‌آلات کارخانجات فرسوده هستند و نیاز به خرید ماشین‌آلات و سرمایه‌گذاری جدید دارند، این تکالیف بند ص تبصره قانون بودجه و ماده ۳ قانون جهش تولید دانش بنیان یکی از موانع کسب و کار می‌باشد و سبب افزایش هزینه تمام شده ورود ماشین‌آلات و خطوط تولید شده و در عمل توجیه سرمایه‌گذاری جدید صنعتی بیش از پیش دشوار و توان رقابت پذیری واحدهای تولیدی کشور با رقبای خارجی تضعیف می‌شود. البته افزایش توان تولیدکنندگان داخلی ماشین‌آلات و تجهیزات، بسیار باعث مباحثات و افتخار کشور است و حمایت هدفمند از این صنایع می‌تواند ضمن ایجاد اقتصادی مولد، درون‌زا و برون‌گرا به میزان قابل توجهی سبب صرفه‌جویی ارزی شده و ارزآوری نیز به همراه داشته باشد. لیکن حذف کلی معافیت‌ها و مشوق‌ها به حمایت از تولید منجر نمی‌شود و به نظر می‌رسد که مشکل در اجرای قوانین است و پیشنهاد می‌شود با اصلاح سازوکارهای اجرایی می‌توان بدون حذف کلیه معافیت‌ها از صنایع داخلی نیز حمایت کرد.

با توجه موارد بالا برخی شوراهای گفت و گوی استانی از جمله استان مرکزی، اصفهان و خراسان رضوی و آذربایجان شرقی از دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده‌اند تا بررسی این موضوع را در دستور کار قرار گیرد.